

06 December 2023

Till: Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se

erica.pettersson@regeringskansliet.se

Remissvar: Promemoria Höjd spelskatt, dnr. Fi2023/02665

REMISSVAR KINDRED GROUP

Kindred Group är ett internationellt spelbolag med svenska rötter. Vi bedriver sedan många år verksamhet i Sverige med kända varumärken som Unibet och Maria Casino.

Sammanfattning

- Kindred Group avstyrker förslaget
- Förslaget har en bristande konsekvensanalys, effekter på spelbranschens konkurrenskraft, media och idrottsrörelses ekonomi samt konsumentskyddet är ej utredda
- Om regeringen istället för att höja skattsatsen lyckades höja kanaliseringsgraden från dagens 77 procent till det allmänt vedertagna målet om 90 procent skulle statens skatteintäkter öka med ca 519 miljoner kronor, vilket motsvarar den föreslagna höjningen

Kindred Groups position

Kindred Group är kritiskt mot en höjning av spelskatten och anser att förslaget riskerar medföra en rad negativa konsekvenser för den svenska spelmarknaden och licenssystemet. Förslaget baseras på utgångspunkter och antaganden som inte är utredda och som därmed får anses som osäkra, exempelvis kanaliseringssiffran från Statskontoret. Att förslaget inte förhåller sig till eventuella effekter på konsumentskydd eller media och idrottsrörelsens finansiering är anmärkningsvärt.

En höjd spelskatt riskerar att försämra konkurrensvillkoren för licensierade bolag, vilket sannolikt får effekten att fler spelare söker sig till olicensierade aktörer med obefintligt konsumentskydd. Vilket står i direkt motsats regeringens uttalade politik inom spelområdet. Ett ökat skatteuttag riskerar dessutom att slå ekonomiskt mot tredje part, främst media och idrottsrörelsen. Två näringar vilka redan finner det utmanande att finansiera sin verksamhet.

www.kindredgroup.com

 kindred

home of:

 UNIBET

 3Red

MARIACASINO

VLAD CASINO

OTTO

 HIGHROLLING
STORSPELARE

 kolikkopelit

 CASINOHUONE

 bingo.com

Vid beaktandet av behovet av en konkurrenskraftig licensmarknad, ett starkt konsumentskydd, samt hänsyn till medias och idrottsrörelsens behov av finansiering står statens potentiellt ökade skatteintäkt inte i proportion till riskerna med förslaget.

Kindred avstyrker därför förslaget i sin helhet.

Huvudsakliga argument

Kanaliseringsgraden är lägre än vad regeringen utgår ifrån

Det viktigaste måttet på den svenska licensmarknadens funktion och ytterst dess legitimitet är hur stor andel av svenskarnas spel som sker hos licensierade spelbolag – vilket brukar kallas för kanaliseringsgrad. Den allmänt erkända målsättningen brukar anges till 90 procent, vilket i spelutredningen fastställdes som en rimligt målsättning.¹

I förslagets motiv hänvisar regeringen till Statskontorets bedömning av kanaliseringsgraden där myndigheten anger att kanaliseringsgraden på en övergripande nivå var 87 procent 2021, 85 procent 2020 och 88 procent 2019. Statskontoret skriver i rapporten att kanaliseringsgraden tre år efter omregleringen är *lägre* än vad regeringen förväntade sig. Myndigheten skriver vidare att analysen bygger på *uppskattningar* och att regeringen bör ge Statskontoret i uppdrag att göra en fördjupad analys och att det finns ett behov av att öka kunskapen om hur hög kanaliseringsgraden är hos de olika spelformerna.

Ett flertal av varandra oberoende studier tecknar därtill en ännu mer negativ bild än Statskontoret. I dessa studier är kanaliseringsgraden väsentligt lägre. Enligt en studie genomförd av SKOP på uppdrag av branschorganisationen BOS ligger den totala kanaliseringsgraden på 77 procent. Kanaliseringsgraden är lägst för onlinekasinon (74 procent), vilket är den mest spelform som brukar förknippas med högst risk. Studier från Sper/SKI (2023) och ATG (2022, 2023) tecknar en snarlik bild.² ATGs studie, vilket är en webbtrafikanalys av spel på olicensierade spelsajter, indikerar dessutom ett kraftigt tapp inom onlinekasinon mellan mätningarna, där kanaliseringsgraden faller från 72 till 59 procent.^{3,4}

Vi vill i sammanhanget även påtala att en ökad kanaliseringsgrad, givet att spelandet ligger kvar på samma nivåer, utöver att det stärker det svenska licenssystemets legitimitet också ökar statens skatteintäkter. Skulle regeringen lyckas med att öka kanaliseringsgraden från dagens 77 procent till 90 procentsmålet så skulle skatteintäkterna öka med 519 miljoner kronor, vilket är i stort sett samma belopp regeringen hoppas få in genom den föreslagna skatthöjningen.⁴

¹ En omreglerad spelmarknad (SOU 2017:30)

² BOS/SKOP 2023 (webbpanel), Sper/SKI 2023 (telefonenkät), ATG 2022, 2023 (webbtrafikanalys av spel på olicensierade spelsajter)

³ Tappet från 72 till 59 procent upptäcktes vid mätning under våren 2023 och redovisades av ATG vid en spelkonferens i Helsingfors i september 2023

⁴ betalade licensierade spelbolag in 3,048 miljarder kronor i punktskatt. En ökning av kanaliseringsgraden från 77 till 90 procent skulle tillföra ytterligare 519 miljoner kronor årligen till statskassan.

<https://www.faktaomspel.se/statistik/omsattning-och-spelskatt/>

Givet att regeringen till stor del förlitar sig på kanaliseringssiffrorna från Statskontoret – vilka själva anger att det finns osäkerhet i siffran och som dessutom inte är nedbruten per spelform – vore det riskabelt att höja spelskatten. All tillgänglig data indikerar att kanaliseringsgraden kraftigt överskattats av regeringen. Flera studier indikerar därtill fallande kanalisering, vilket är en tydlig signal om att det svenska licenssystemet håller på att försvagas. Att i det läget höja spelskatten riskerar förvärra den negativa trenden och leda till ytterligare spel hos olicensierade spelbolag.

Förslaget skulle minska konkurrenskraften hos licensierade spelbolag

En höjd spelskatt skulle innebära ökade utgifter för de licensierade spelbolagen och försämrar därigenom deras konkurrensvillkor gentemot olicensierade spelbolag. Vilka, som påtalats i avsnittet ovanför, idag tar marknadsdelar från licensierade spelbolag.

Kindred Group och andra licensierade aktörer investerar årligen stora belopp i att skapa konkurrenskraftiga produkter och erbjudanden. Givet att spelprodukter är relativt generiska skulle en höjd spelskatt innebära sämre möjligheter för Kindred Group och andra licensierade spelbolag att konkurrera med aktörer som erbjuder liknande produkter på den olicensierade marknaden. Sådana bolag är inte sällan baserade i skattemässigt mycket fördelaktiga länder med därtill mycket begränsat konsumentskydd, vilket i sig är en starkt kostnadsdrivande för licensierade spelbolag i länder som Sverige. Skatteförslaget har således en negativ påverkan på såväl de licensierade bolagen som konsumenterna, vilka riskerar att drabbas av relativt sett sämre produkter och högre priser.

Förslaget får negativa effekter på media och idrottsrörelsen

Varje år investerar Kindred Group och andra licensinnehavare miljardbelopp i annonsering hos svenska mediabolag. Kindred Group och andra spelbolag är även centrala för finansiering och utveckling av svensk idrott. Till exempel kan Unibets (ett av Kindred Groups varumärken) sponsoravtal med Svensk Elitfotboll nämnas. Det ger årligen 150 miljoner kronor till svensk fotboll via Allsvenskans och Superettans 32 klubbar.⁵ Totalt över avtalsperioden rör det sig om en miljardinvestering i svensk idrott. En eventuell höjning av spelskatten kommer långsiktigt att ha en negativ påverkan på licensierade spelbolags möjligheter att fortsatt investera i svensk idrott. Något som Kindred Group ser allvarligt på.

Finansiella effekter på media och idrottsrörelsen behöver tas hänsyn till vid en eventuell höjning av spelskatten. Sådana resonemang och avvägningar saknas helt i förslagets konsekvensanalys. Vilket, givet de allmänt kända utmaningarna som media och idrottsrörelsen har i att långsiktigt finansiera sina verksamheter, får anses vara ett allvarligt förbievande av regeringen vid beredningen av förslaget.

⁵ <https://www.svenskelitfotboll.se/unibet-blir-ny-huvudsponsor-till-elitfotbollen/>

Hälsoriskerna för riskspelare är för höga i relation till ökade intäkter till staten

En höjd spelskatt bedöms enligt regeringens förslag innebära ökade intäkter till staten med 270 miljoner kr för 2024 (halvårseffekt) och därefter med 540 miljoner kr per år. En grundprincip i licenssystemet på den svenska spelmarknaden är att spelandet i Sverige i så hög utsträckning som möjligt ska ske hos aktörer med licens. I motiven till den föreslagna spelskattehöjningen skriver regeringen att konsekvensen av höjningen förväntas bli att det totala spelandet hos företag med licens minskar då spelarna anpassar sitt beteende till den högre prisnivån. Givet de osäkerheter och risker som redan identifierats i denna PM, exempelvis gällande kanaliseringsgrad och förväntad förflyttning av spelare till den olicensierade marknaden, förefaller en skattehöjning kontraproduktiv för regeringens egna målsättning inom det spelpolitiska området. Detta gäller särskilt avseende risken att höjningen slår direkt mot spelare som befinner sig i riskzonen för att utveckla en spelproblematik, en grupp som redan uppvisar högre tendens att spela hos aktörer utanför licensmarknaden. Vilket det finns ett starkt forskningsstöd för.⁶ Risken för att fler människor hamnar i eller får ett förvärrat problemspelande med allvarlig psykisk och fysisk ohälsa som följd måste vägas mot statens önskemål om ökade intäkter till statskassan som regeringen räknar med.

Utvecklad motivering

En höjning av spelskatten riskerar att driva ut spelare som spelar mycket eller redan är motiverade att spela utanför den licensierade marknaden. Det är problematiskt att regeringen i förslaget överhuvudtaget inte förhåller sig till konsekvenserna för konsumentskyddet av en ytterligare försämrad kanalisering. Enligt statistik från behandlingsorganisationen Spelfriheten sökte drygt 10 000 personer hjälp för spelberoende hos dem under 2022. I mellan 80–90 procent av fallen har de kontaktsökande varit blockerade på Spelpaus och har spelat hos olicensierade spelbolag.⁷ Skattehöjningen alltså att riskerar driva fler spelare till den olicensierade marknaden istället för att de fångas upp av de licensierade spelbolagen genom den lagstadgade omsorgsplikt som rådet på den svenska spelmarknaden.

Svårare former av problemspelande utvecklas eller accelereras i en stor majoritet av fallen på den olicensierade marknaden. Resonemang kring skattehöjningens effekter på konsumentskydd och riskspelares hälsa saknas i regeringens promemoria som ligger till grund för förslaget. Det är i sig självt ett tillräckligt stort tillkortakommande för att regeringen ska ta tillbaka förslaget.

⁶ Jean-Michel Costes, S.Kairouz, V. Eroukmanoff & E.Monson (2015); Håkansson & Widingshoff (2020); Forsström & Örnberg (2018); Lindner et al. (2020)

⁷ <https://www.spelfriheten.se/nyheter/3223335>

Nya åtgärder mot olicensierade spelbolag har inte hunnit utvärderas. Som ett led i arbetet med att skapa en sundare och säkrare spelmarknad beslutade regeringen i maj 2023 om att ålägga skyldigheter mot betalningsförmedlare i syfte att blockera betalningar till olaglig spelverksamhet. Skyldigheten omfattar även att lämna vissa uppgifter till Spelinspektionen rörande förmedling av insatser eller vinster till eller från spelbolag som saknar licens. Ändringen trädde i kraft så sent som 1 juli och det pågår för närvarande en rättsprocess där Spelinspektionen försöker att etablera praxis kring betaltjänstförmedlares ansvar. Spelinspektionen har nyligen även fått utökade befogenheter (t.ex. rättslig möjlig att genomföra sk dolda köp) att stävja olicensierade spelbolags verksamhet på den svenska marknaden. Därtill har Spelinspektionen, också nyligen, fått utökad budget, bla för att stärka arbetet mot olicensierat spel. Förändringarna är så pass nya att det är för tidigt att dra slutsatser om effekten av åtgärderna. Det är likväl orådigt att ta beslutade om åtgärder mot olicensierat spel som en intäkt för att kanaliseringsgraden kommer att öka. Detta måste också vägas in vid bedömningen av höjningen av spelskatten.

Med vänlig hälsning,

Pär Nygårds

Samhällspolitisk chef

par.nygards@kindredgroup.com

+4670 642 70 58

www.kindredgroup.com

 kindred

home of:

 UNIBET

 3Red

MARIACASINO

VLAD CASINO

 OTTO

 HIGHROLLING
STORSPELARE

 kolikkopelit

 CASINOHUONE

 bingo.com